

Lång väg kvar

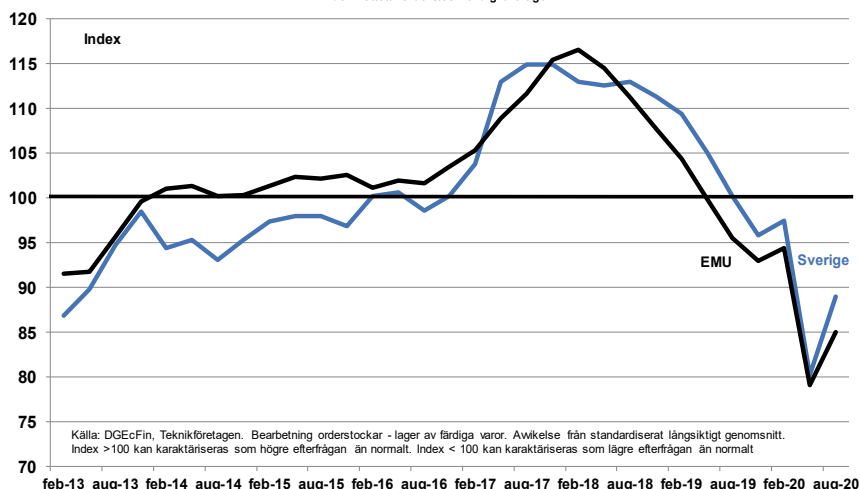
Efter det att helt eller delvis nedstängda ekonomier under andra kvartalet blivit mindre nedstängda har följaktligen affärsläget tillfälligtvis förbättrats. Från låga nivåer ökar orderingen, kapacitetsutnyttjandet och efterfrågan på arbetskraft under tredje kvartalet för Sveriges teknikindustri. Utfallet i Teknikföretagens undersökning visar dock att det är en lång väg kvar till ett normalt affärsläge och till att produktionen ökar i årstakt.

Trots ökad ordergång för teknikindustri sammantaget ligger orderstockens storlek på fortsatt låg nivå. Positivt är att utfallet för orderstocken på index 85,6 tredje kvartalet ändå lämnat krisnivån 80,5 förgående kvartal.

Orderingen ökar i varierande grad för samtliga delbranscher förutom inom elteknik och elapparatur. Efter en nära kollaps under andra kvartalet för maskinindustrin och dess leverantörer ökar nu orderingen om än i begränsad omfattning. Ett tidigare omfattande fall i ordergång även för transportmedels- och metallvaruindustrin har också förbytts till en måttlig ökning. I instrumentindustrin och för medicinteknik är efterfrågan påfallande bra och de har inte påverkats negativt som övriga branscher inom teknikindustri.

Den låga efterfrågan under andra kvartalet innebar i ganska hög grad en ofrivillig ökning av färdigvarulager som nu har reducerats. Samtidigt är företagen inte fullt lika pessimistiska i sin syn på orderstockens storlek. Index för bedömningen av det sammantagna affärsläget har följaktligen förbättrats vilket också är fallet för teknikindustri i Euroområdet. Teknikföretagens undersökning indikerar att produktionsnivån visserligen kommer att öka mellan andra och tredje kvartalet i år, men jämfört med tredje kvartalet i fjol kommer produktionsnivån vara oroväckande låg.

Affärsläget
Teknikindustri Sverige - EMU
Index netttotal orderstock/färdigvarulager

► MASKININDUSTRI

Efter en omfattande minskning under andra kvartalet ökar orderingsgången något för maskinindustrin. Orderingsgången ökar främst för den största delbranschen maskiner för industri, metall- och mineralutvinning och anläggningssektorn. Däremot fortsätter orderingsgången att minska men i ringa omfattning för mekanisk kraft, lyft- och godshantering, kyla, ventilation m.m. (SNI 281 och 282). Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin minskar oroväckande från 85,5 andra kvartalet till 82,7 nära krisnivå. Rapporteringen av orderstockar är naturligtvis en återspeglning av en mycket låg global efterfrågan på maskinutrustning för närvarande.

► LEVERANTÖRER MASKININDUSTRI

Efter en markant minskad orderingsgång för leverantörer till maskinindustrin andra kvartalet är utfallet tredje kvartalet bättre. Sammantaget ökar orderingsgången nu i ringa omfattning. Index för orderstockens storlek hamnade något högre eller på index 85,5 mot 81,7 föregående kvartal. (normalnivå = 100). Detta är ändå på mycket låg nivå.

► METALLVARUINDUSTRI

Orderingsgången under andra kvartalet minskade i den största omfattningen sedan mätningarna startade för 27 år sedan. Under tredje kvartalet ökar orderingsgången något. Delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling m.m. redovisar en begränsad ökning i orderingsgång, efter en dramatisk minskning andra kvartalet. Trots låg direkt exportandel följer affärsläget genom internationella förädlingskedjor i hög grad exempelvis motsvarande delbransch i Tyskland, se nedan.

Affärsläget har förbättrats något för metallvaruindustrin sammantaget sedan i våras. Men bara vart tionde företag anser orderstocken som större än normalt och hela hälften anser den som mindre än normalt.

► INSTRUMENT- OCH ELTEKNISK INDUSTRI

Efterfrågan för instrumentindustrin är relativt hög. Orderingsgången ökar i högre omfattning tredje kvartalet jämfört med föregående kvartal.

Tillverkare av elmaskiner/elapparatur redovisar minskad orderingsgång för andra kvartalet i rad om än i begränsad omfattning. Storleken på orderstocken anses nu som normal av en majoritet av företagen efter att den bedömts ha varit klart större än normalt under andra kvartalet.

Affärsläget för leverantörer till elteknisk industri är fortsatt ansträngt. Orderingsgången som minskade i samma höga omfattning under andra kvartalet i år som under finanskrisen 2009 fortsätter att minska under tredje kvartalet. Index för storleken på orderstocken är det sämsta som uppmätts.

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Efter det katastrofala andra kvartalet i år, då hela 91 procent av företagen rapporterade minskad orderingsgång, förbättras orderläget något. En fjärdedel av företagen redovisar ökad orderingsgång och begränsade vart tjugonde företag minskad orderingsgång. Index över storleken på orderstocken är fortsatt låg men förbättras från krisnivå index 77,7 till 88,8 under tredje kvartalet. (normalindex = 100)

► LEVERANTÖRER TILL FORDONSINDUSTRI

Efter ett besvärande affärsläge under andra kvartalet ökar orderingsgången under tredje kvartalet som följd av att sluttillverkare både i Sverige och på exportmarknader ökat sin produktionsnivå. Den sammantagna orderstocken är dock liten. Vart tionde företag anser den som större än normalt och historiskt höga sex av tio företag anser den som mindre än normalt.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGS-INDUSTRI

Efterfrågan har förbättrats även för leverantörer till bygg- och anläggningssektorn. Framför allt är det exportorder som förbättrats. Orderingsgången från Sverige minskar fortfarande, men i betydligt mindre omfattning än under föregående kvartal. Trots en bättre orderingsgång är index över orderstockens storlek med index 86,7 långt under normalläget index 100.

► BEHOV AV ARBETSKRAFT

Andelen teknikföretag med brist på ingenjörer och yrkesarbetare hamnar sammantaget på 12 procent jämfört med åtta procent föregående kvartal. Då affärläget inte är lika illa som föregående kvartal är utfallet inte förvånande. Behovet av arbetskraft är ändå det fjärde lägsta uppmätta sedan mätningarna startade i början av 1990-talet.

Andelen företag sammantaget med behov av ingenjörer ökar från 13 procent föregående kvartal till 15 procent. Vi måste backa till finanskrisen 2009 för att finna motsvarande låga siffror. I de två ingenjörstunga delbranscherna, maskin- och transportmedelsindustrin, redovisar den förstnämnda en minskad brist jämfört med föregående kvartal medan transportmedelsindustrin redovisar ett ökat behov från rekordlåg nivå. En omfattande minskning från ganska hög nivå rapporterar instrumentindustrin.

Även andelen företag med brist på yrkesarbetare ökar något från rekordlåg nivå. Vart tionde företag anser sig ha behov av yrkesarbetare mot vart tjugonde företag föregående kvartal. Andra kvartalet rapporterade inget företag någon brist i transportmedelsindustrin, inte heller leverantörer till fordonsindustrin. Här har behovet ökat något men är fortfarande historiskt lågt. Även i övriga delbranscher är behovet fortsatt mycket lågt trots en liten uppgång sedan i våras.

► KAPACITETSUTNYTTJANDE

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskade sex kvartal i rad fram till andra kvartalet i år och omfattade då 28 procent av företagen. Flertalet företag hade då en mycket låg aktivitet eller i enskilda fall ingen tillverkning alls.

När Sverige och omvärlden successivt öppnat upp och orderläget förbättrats ökar självfallet andelen företag som rapporterar fullt kapacitetsutnyttjande. Under tredje kvartalet redovisar 36 procent av företagen fullt kapacitetsutnyttjande. Trots denna uppgång ligger utnyttjandet under det historiska genomsnittet på 40 procent.

Utnyttjandet ökar för samtliga grupper av leverantörer och delbranscher undantaget tillverkare av elmaskiner och i instrumentindustrin.

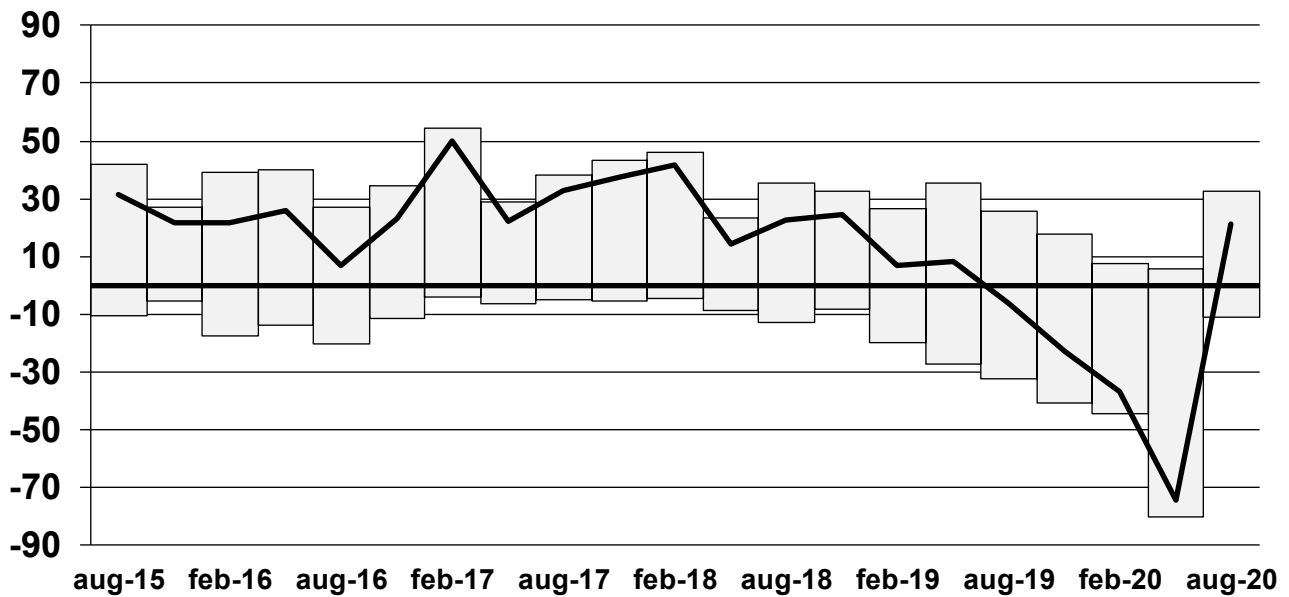
Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner Elektroindustri	Leverantörer industri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Säsongsrensad X13										
Yrkesarbetare	feb-20	26	23	25	15	24	10	22	15	24
	maj-20	9	7	6	4	12	13	0	0	5
	aug-20	11	10	10	8	8	6	10	7	10
Tekniker/ Ingenjörer	feb-20	23	35	24	39	34	44	24	26	31
	maj-20	12	16	9	14	12	38	3	5	13
	aug-20	12	14	15	21	12	25	15	12	15

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

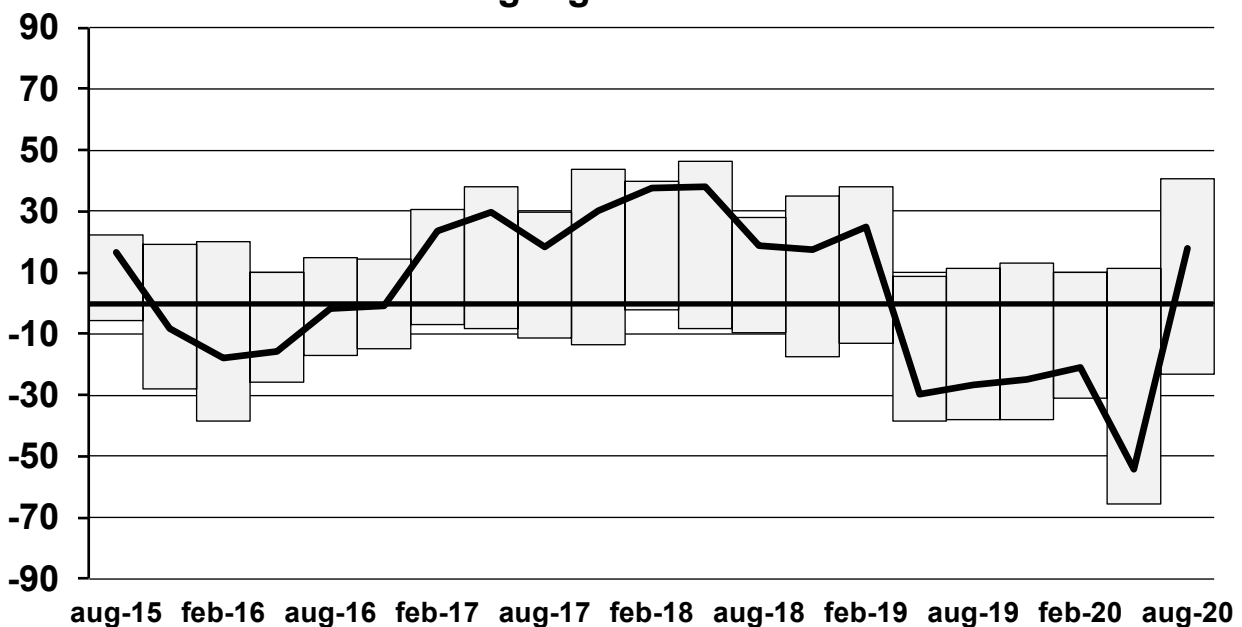
		Metallvaru- industri	Maskin- industri	Leverantörer Maskinindustri	Elmaskiner Elektroindustri	Leverantörer industri	Instrument- industri	Transportmedels- industri	Leverantörer Fordonsindustri	Teknikföretag totalt
Procentenheter										
Säsongsrensad X13										
	feb-20	39	56	41	51	43	64	39	30	45
	maj-20	24	32	22	45	33	52	17	11	28
	aug-20	31	37	25	38	35	47	35	24	36

Orderingång teknikindustri sammantaget

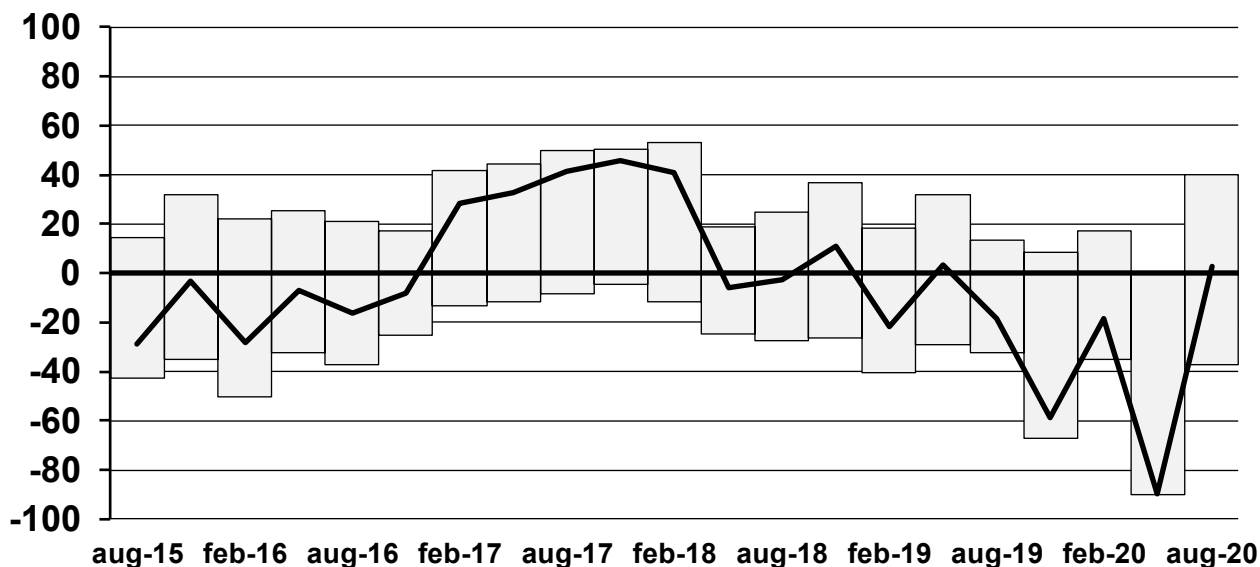
Andel teknikföretag som anger att total orderingång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång maskinindustrin

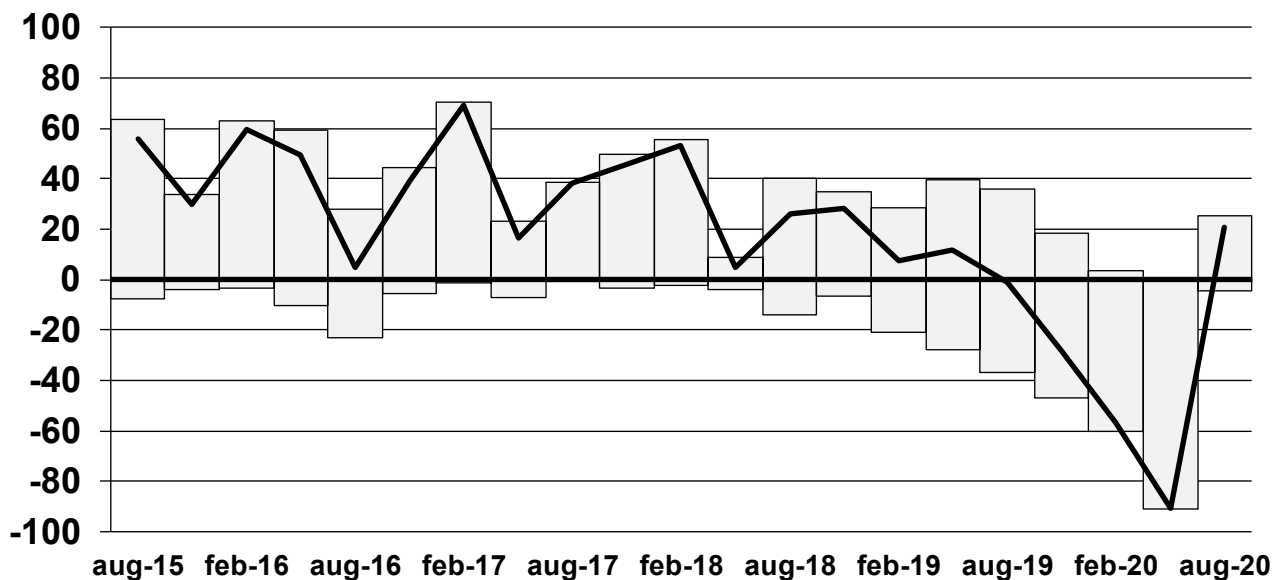
Andel maskinföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång leverantörer maskinindustrin

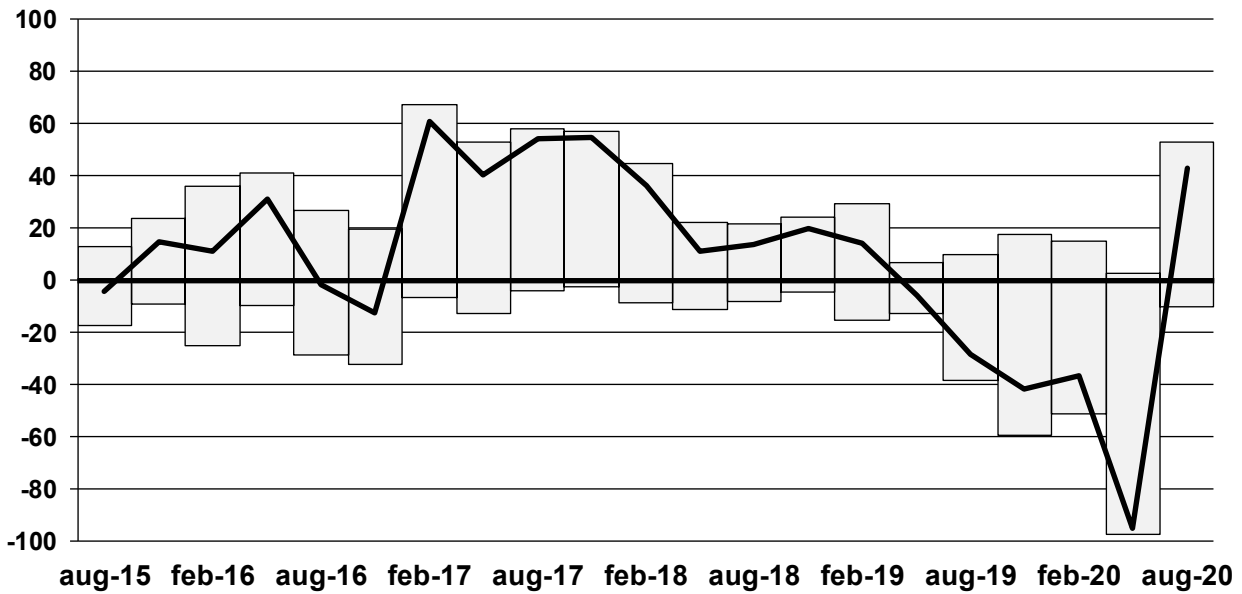
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång transportmedelsindustri

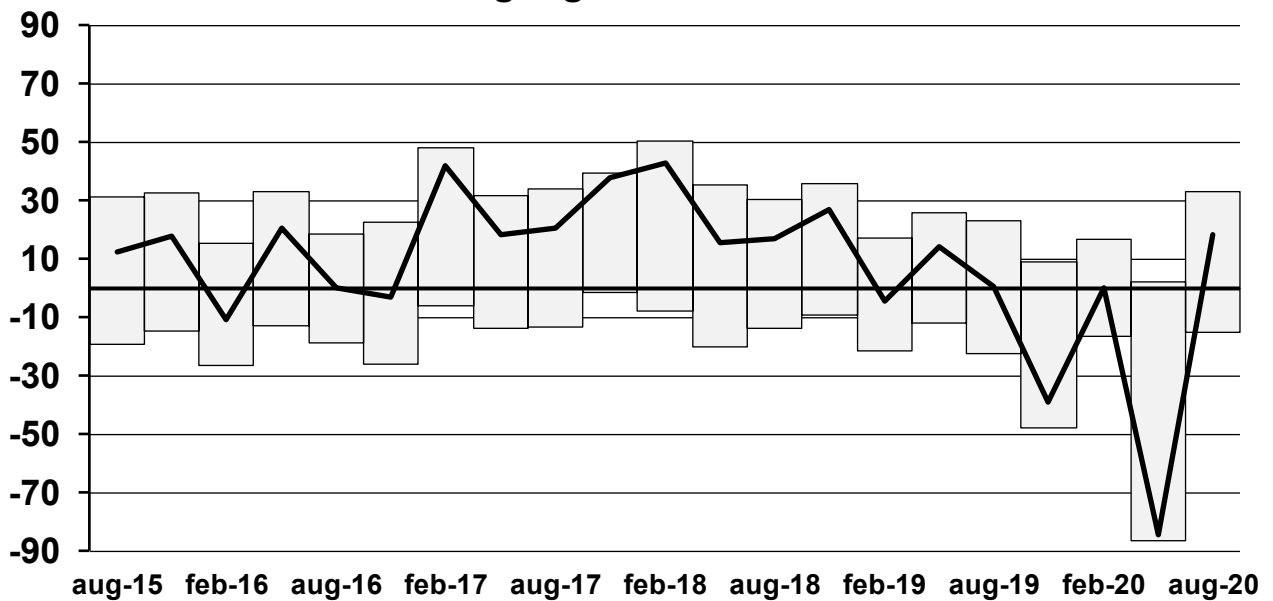
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång leverantörer till fordonsindustrin

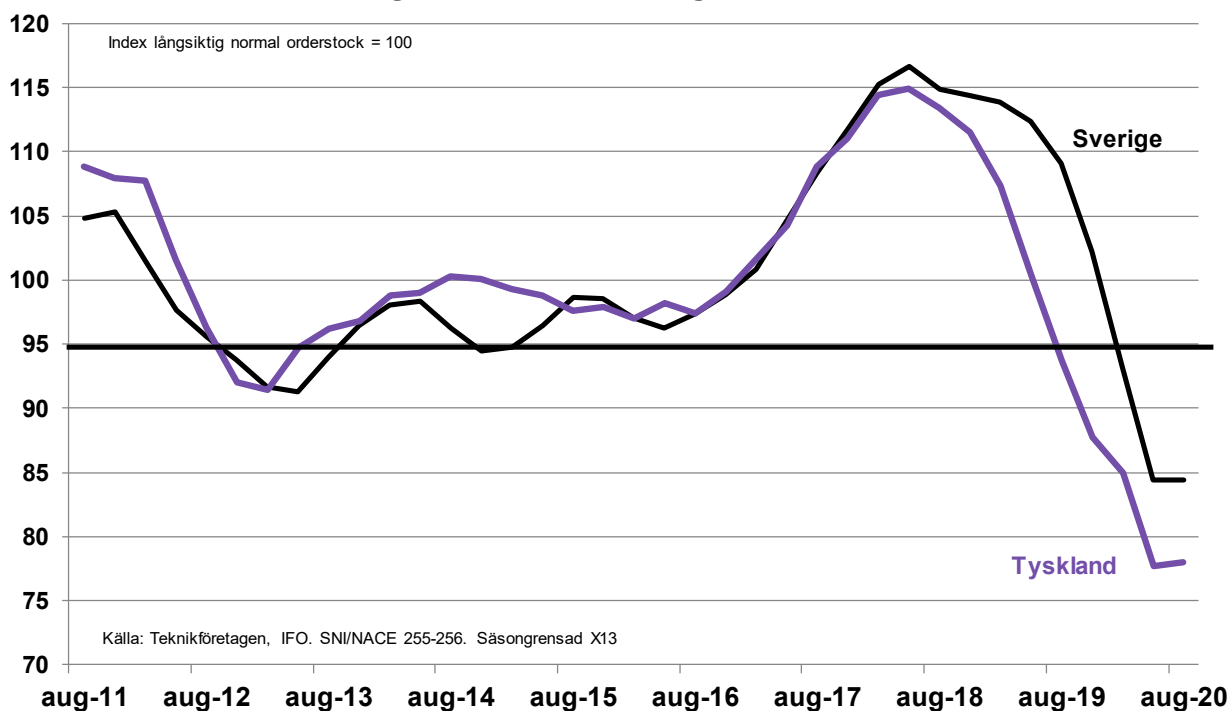
Andel leverantörer till fordonsindustrin som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderingång metallvaruindustrin

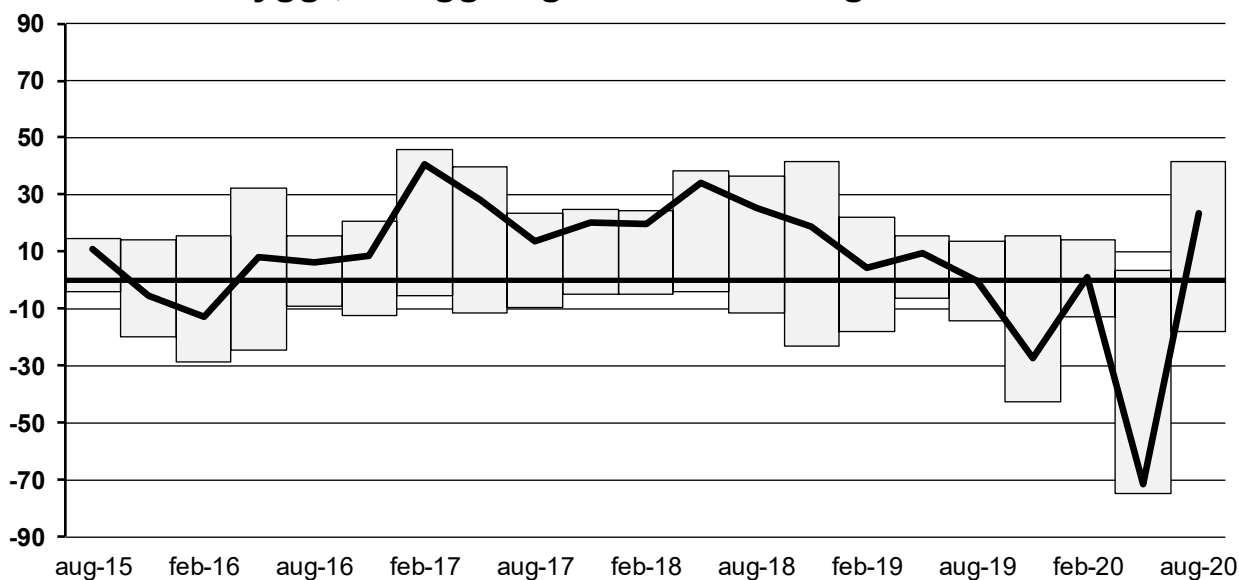

Andel metallvaruföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X13

Orderstocken SNI 255-256. Bearbetning, beläggning, omformning, värmebehandling m.m. av metallvaror

Orderingång leverantörer till bygg-, anläggnings- och utvinningsindustri

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X13

Orderingång	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
Säsongrensad X13	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
Bransch	försäljning					försäljning				
Metallvaruindustri										
maj-20		1	20	79	-78		3	4	93	-90
aug-20	45%	30	50	20	10	55%	36	53	11	25
varav metallbearbetning										
maj-20		3	5	92	-89		1	0	99	-98
aug-20	78%	38	46	16	22	22%	30	47	23	7
Maskinindustri										
maj-20		7	20	73	-66		12	24	64	-52
aug-20	17%	30	52	18	12	83%	43	33	24	19
Leverantörer maskinindustri										
maj-20		0	5	95	-95		1	12	87	-86
aug-20	40%	31	36	33	-2	60%	46	14	40	6
Leverantörer elektroindustri										
maj-20		11	23	66	-55		6	24	70	-64
aug-20	59%	13	36	51	-38	41%	18	23	59	-41
Instrumentindustri										
maj-20		41	36	23	18		47	38	15	32
aug-20	4%	21	66	13	8	96%	92	3	5	87
Transportmedel										
maj-20		3	23	74	-71		0	6	94	-94
aug-20	13%	54	25	21	33	87%	21	77	2	19
Leverantörer fordonsindustri										
maj-20		0	0	100	-100		4	0	96	-92
aug-20	37%	70	23	7	63	63%	43	45	12	31
Lev. till bygg o anläggning										
maj-20		9	25	66	-57		0	20	80	-80
aug-20	38%	16	61	23	-7	62%	57	28	15	42
	Sverige	Ökat	Oför-	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oför-	Minskat	Netto
	Andel av		ändrat			Andel av		ändrat		
	försäljning					försäljning				
Teknikföretag totalt										
maj-20		1	27	72	-71		7	11	82	-75
aug-20	19%	40	39	21	19	81%	31	60	9	22
Teknikföretag leverantörer totalt										
maj-20		0	13	87	-87		2	5	93	-91
aug-20	35%	43	36	21	22	65%	48	33	19	29
0-74 anställda										
maj-20		3	20	77	-74		8	20	72	-64
aug-20	55%	33	42	25	8	45%	26	41	33	-7
75-150 anställda										
maj-20		1	17	82	-81		4	10	86	-82
aug-20	42%	36	35	29	7	58%	32	40	28	4
151-500 anställda										
maj-20		7	15	78	-71		7	13	80	-73
aug-20	39%	38	38	24	14	61%	46	33	21	25
501- anställda										
maj-20		1	34	65	-64		8	10	82	-74
aug-20	12%	43	42	15	28	88%	30	65	5	25

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen